

Lofzang op Amersfoort

Hans van der Hooft en Jan-Willem van Lieshout, 1 september 2018
bij gelegenheid van 140 jaar Oudheidkundige Vereniging Flehite

Dank aan het bestuur van onze jarige Oudheidkundige Vereniging om ons te vragen een lofzang op Amersfoort te houden. Maar of dat van het bestuur wel zo'n verstandige keuze is geweest, dat leggen wij nu aan u voor.

Volgens de Van Dale, het Groot Woordenboek van de Nederlandse Taal, staan bij Lofzang diverse omschrijvingen. In bijbelse betekenis is het een verheven lied, een hymne. Het is ook een uiting van lof en staat synoniem voor verheerlijking. Maar hoe ver moet je dan gaan om die verheerlijking te bereiken. Wij zijn per slot van rekening ook maar gewone Amersfoorters met een zwak voor deze stad. Maar het wordt nog wat lastiger. Wij, Hans van der Hooft, oud-voorzitter van de OVF en Jan-Willem van Lieshout, oud-secretaris van de OVF, zijn dan de lofzangers. Willen wij u dat wel aandoen? Een lofzanger is namelijk iemand die zijn boodschap al zingende verkondigt. U moet eens weten hoe vals wij zingen.

De vraag van het bestuur stelde ons ook nog wel voor een ander dilemma. Waarover ga je het dan hebben? Wat gaan we bezingen, hoe doen we dat en vooral voor wie doen we dat? En weet u waarom dat zo lastig is? De viering van 140 jaar Oudheidkundige Vereniging Flehite vindt plaats op 1 september 2018, precies één week voor Open Monumentendag. En wat ploft een paar dagen geleden in onze brievenbus? En waarschijnlijk ook die van u? Een, zoals altijd, zeer verzorgde Kroniek, het lijfblad van historisch Amersfoort. En, het even mooi verzorgde boekje van de Amersfoortse Open Monumentendag. Maar liefst 54 pagina's volledig gevuld met alle highlights van Amersfoort. Met alles wat u wilt weten over het bijvoorbeeld die prachtige Onze Lieve Vrouwe Toren, de unieke Sint Joriskerk, de Wagenwerkplaats dat dankzij de inzet van Siesta aan een nieuw leven kon beginnen en als laatste voorbeeld dit prachtige Rietveldpaviljoen. En dan worden er nog maar liefst 53 andere bijzondere gebouwen, plekken en uitingen van cultuurhistorie beschreven. Gelukkig hadden we pas 4 keer bij elkaar gezeten om aan een aardig verhaal te werken.

Komen we terug op onze zojuist gestelde vragen:

- waar ga je het dan wel over hebben?
- en vooral voor wie.

Nou die laatste vraag is gemakkelijk te beantwoorden. Eigenlijk niet voor u, leden en belangstellenden van de jarige OVF. Want u mag worden verondersteld te behoren tot het grote koor van Amersfoortse lofzangers. U allen zouden wij kunnen noemen De nachtegalen van Amersfoort. Daarover schreef Joost van den Vondel in 1657 een prachtig lofdicht op Amersfoort schreef, waaruit wij citeren:

*Als rechterhand van 't Sticht, in zegen nooit verkort.
Wie haren oorsprong zoekt, spring' zeventhonderd jaren
Met vijftig jaar terug, en kuss' de eerste steen,
Waar vele stenen tot een stad en muur vergaren
Op 't nachtegaalsgezang, hetgeen de bouwheer scheen.
Natuur verkoos de grond in liefelijke streken.
Dat Griekland Tempe lov' en de oude Hengstebron:
Ik loof dit landprieel, op 't ruisen van de beken.
Ik loof de Heil'ge Berg, de Duitse Helikon.
De pijnboom, de cypres, en eiken, koel van lommer
Beschaduwen haar veld. De wakkere honingbij*

*De geesten voedt met dauw en nektar vrij van kommer.
Natuur vereert de dis met ooft en lekkernij.
Zij schenkt u honing, mede, en sap van muskadellen.
Hier loeit het welig vee u uit de beemden toe.
Men jaagt er 't wild en hoort de bijl de bomen vellen.
De wagen voert het graan ter korenmarkt, nooit moe.
De lakenschietspoel ruist door d'aangespannen keten.
Zij kamt en spint en breijt en weeft de schapevacht.
Hier wordt de vreemde door de gastvrij' ingezet
Verwelkomd slecht en recht en zonder dwaze pracht.*

Voorgedragen citaat:

***Hoe rustig heeft deez' stad van ouds verdreven heren
Geborgen in haar schoot! Hoe ridderlijk hersteld
In hunne eerste staat! Zij dorst Bourgonje keren
Wel tweewerf op haar veste en vreesde geen geweld.
Zij levert mannen op, de bloem der ruitèrijen,
En draagt nog moed op 't bloed van Oldenbarneveldt,
Wiens glorie blinken zal, ten trots van wie 't benijen,
Zolang voorzichtigheid en trouw op aarde geldt.
Haar godshuis troost de kranke en wees en afgeleefden.
Zij koesterde in haar school de letterhelden aan,
Die naar de eed'le palm in deze renbaan streefden
En leven door de Faam, nu 't lichaam is vergaan.
De held van Randebroek, de bouwheer van de vorsten.***

We moesten het een beetje luchtig houden, vroeg de voorzitter. Hiermee zitten wij dus niet op het goede spoor! Sommigen van u zouden wel eens op de cadans van Van den Vondels lofdicht in slaap kunnen vallen!

De wethouder van o.a. Monumenten, Astrid Janssen, hebben wij om hulp gevraagd. Wij hebben haar gevraagd waarover zij graag op enthousiaste wijze geïnformeerd wil worden. Zij heeft ons toen een paar zeer gerichte aanwijzingen gegeven: wat weten jullie van bekende Amersfoorters, hoogtepunten in sport en cultuur, de mooie ontwikkeling van de wijken, haar industrie en groen? Geen geringe opdracht voor de resterende 7 minuten.

Maar met die aanwijzingen kan de lof-informatie beginnen. We doen het in de vorm van het alfabet en beginnen daarom, volledig vanzelfsprekend, met de ... B:

B

Amersfoort Bierstad, het water van de grachten als basis voor een bier, gebrouwen in één van de talloze brouwerijen, dat gedronken werd als een soort Redbull, niet super gezond maar bij gebrek aan andere betere drankjes voor jong en oud de dagelijkse drank. Gelukkig zijn er op dit moment diverse Amersfoortse brouwerijen, zoals de Drie Ringen. Zij brouwen bier van uitstekende kwaliteit en allemaal ontlenen ze hun bestaansrecht en misschien ook wel receptuur aan die ene bekende brouwerij aan het Smallepad, de Phoenix Brouwerij.

C

De C van Creatieve geesten. "In Amersfoort Gemaakt", dit boek verscheen in 2011 en was hét visitekaartje van de creatieve economie in Amersfoort. Een keur aan 3D designers, architecten, tekstschrjvers, marketeers en industrieel ontwerpers en nog veel meer beroepen met een Engelse naam presenteerden zich in dit boek met al jaren als permanente motor van het creatieve denken de mensen achter de WAR met hun nieuwste aanwinst hun varend wetenschappelijk museum.

D

Zeepziederij De Duif was gevestigd aan de Hooglandseweg en later in de Korte Bergstraat. Nog later verhuisde het bedrijf naar Den Dolder waar weer later ook een ander Amersfoorts bedrijf heen ging: Remia. Amersfoort heeft toonaangevende bedrijven gekend en nog steeds binnen haar stadsgrenzen. Erdal en Prodent zaten in de Brabantsestraat/Grote Koppel, waar nu in de Nieuwe Stad opnieuw veel nieuwe bedrijvigheid is. De Amersfoortse Verzekeringen gingen op in de Stad Rotterdam maar blijft met zijn A-Fonds de cultuur in Amersfoort steunen. En nog steeds zijn hier mooie Amersfoortse ondernemingen als DHV, dat ook internationaal erg actief is en Pot, dé verhuizer van schilderijen en waardevolle kunst, ook voor Amersfoort in C. En er kwamen bedrijven naar Amersfoort als Yokogawa uit Japan en Twijnstra en Gudde uit Deventer.

E

Eem en Eemkwartier, Amersfoort is ondenkbaar zonder Eem. Als er geen Eem was geweest, was de nederzetting in de ontstaansgeschiedenis géén Voirde aan de Amer geweest. Juist die waterloop is zo bepalend geweest, met scheepvaart en havens, met verdedigingswerken en molens, een verbindingsweg naar de Zuiderzee, de opening naar de grote wereld van toen. Geen wonder dat het Eemkwartier met zijn archief, bibliotheek, KAdE en Scholen in de Kunst in het Eemhuis opnieuw de verbindingsweg naar de toekomst is.

F

Flehite. Natuurlijk ontkomen we er niet aan om Flehite te noemen. De Oudheidkundige Vereniging, die is opgericht 140 jaar geleden, bijna op deze dag, onder eerste voorzitterschap van Wilhelmus Franciscus Nicolaus van Rootselaar, kapelaan van de Elleboogkerk aan de Langegracht. Het is feest vandaag maar de statuten van de Oudheidkundige Vereniging werden goedgekeurd bij Koninklijk Besluit op 13 april 1890, 12 jaar later. Dus over 12 jaar kunnen we dit feest opnieuw vieren. Zo blijf je eeuwig jong. Dus.

G

Gilde en Waterlijn. Als je iets leuk vindt, vertel je daar graag over. Of je dat nu doet op zaterdag of in de avonduren, bij zon of bij regen, over de weg of over het water, in een gebouw of in de buitenlucht, de vrijwilligers van het Gilde, de Waterlijn, alle andere culturele instellingen en Kamp Amersfoort zijn echte ambassadeurs van de stad. Onvermoeibaar vertellen zij het verhaal van Amersfoort, de mooie verhalen maar ook de donkere bladzijden uit onze geschiedenis. Hulde aan al die vrijwilligers!

H

Hans, nee niet mijn mede lofzanger maar echte zangers. Sanne Hans bedoelen wij. En dan vraagt u misschien wie is dat? Dan bedoelen wij Miss Montreal, vooral bekend bij de jongere leden (zijn die er dan?). Maar ook heeft Amersfoort andere muzikmakers. De zingende conifeer, operettezanger voor de nazi's. Niet het beste voorbeeld maar hij hoort bij de Amersfoortse geschiedenis. Maar ook DJ Diggy Dex, Holland Opera, Fluor, het AJO niet te vergeten, componist Tristan Keuris en violiste Lonneke van Straalen, zij hebben Amersfoort Fortissimo gekleurd of doen dat nog steeds.

I

Inscripties en gevelstenen. Ook zonder het gesproken woord kan je al trekkend door de stad de geschiedenis leren kennen. Rijk geornamenteerde gevelstenen als van de Gekroonde Bijenkorf aan de Kamp 10 en Brouwerij Kroon aan de Krommestraat 36-40 en de mooie gevelinscripties als bij het Sint-Pieters en Bloklands Gasthuis of de inscriptie aan de gevel van de Lutherse Kerk aan de Langestraat 61, nu de zetel van stadskerk “de Amersfoortse Zwaan”, alles nodigt uit tot meer weten of oogst op zijn minst bewondering. En sinds kort zijn er ook die andere stenen, de Herdenkingsstenen, die het trieste verhaal vertellen van de 430 Amersfoorters die tijdens de Tweede Wereldoorlog uit zijn hun huis zijn weggevoerd om te worden vergast of op een andere brute wijze om het leven zijn gebracht.

J

De Sint-Joriskerk, we kunnen er om heen lopen maar we kunnen er niet om heen om dit grootste monument van Amersfoort niet te noemen. Wat een imposant bouwwerk. Van eenvoudig kappelletje werd het gebouw in ruim 330 jaar gebouwd tot wat dit schitterend gebouw nu is. Wat heeft deze kerk allemaal niet doorstaan? Stadsbranden, epidemieën, de beeldenstorm, een eeuwig gebrek aan financiële middelen om noodzakelijke verbouwingen te doen. Van katholieke kerk tot gereformeerde kerk, maar met behoud van karakter, stijl en naam, een van de weinige kerken in gereformeerd Nederland die zijn katholieke Sint naam heeft behouden. En natuurlijk de kerk met de naam van Amersfoorts beschermheilige Joris met op afbeeldingen steevast met wit schild en rood kruis, de kleuren van het Amersfoortse wapen. Kenmerkend zijn het oxaal, het Naber-orgel, de Gerfkamer, de buste van Jacob van Campen en zijn bestuurlijke organisatie met het Capittel.

K

De Koppelpoort mag niet ontbreken in deze lofzang. Daarbij mogen we beslist niet vergeten wat de rol van de Oudheidkundige Verenging is geweest. De OVF heeft mede helpen voorkomen dat de Koppelpoort zou worden gesloopt. Op de bres staan aan voor het in stand houden van monumentale gebouwen. Het is dit jaar het Nationaal Erfgoed Jaar. Wat is nou mooier dan ook binnen je stadsgrenzen te hebben de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed en het Nationaal Restauratiefonds en andere organisaties die zich inzetten voor het behoud van bouwhistorisch erfgoed, zoals Van Hoogevest Architecten, Van der Burght & Strooij Restauratieaannemers en BOEi.

L

Legeruniformen waren een vertrouwd beeld in Amersfoort, toen dat nog kon Amersfoort kenmerkte zich vele decennia als Garnizoensstad met kazernes van de cavalerie, bereden troepen en medische dienst. Alleen de Bernhardkazerne en de net buiten de stad gelegen Dumoulinkazerne zijn nog in actieve dienst. De Juliana van Stolbergkazerne, de Willem III kazerne en de Beestenmarkt zijn getransformeerd tot woongebieden waar gebouwnamen straatnamen zijn geworden. Het Trompetterkorps der Cavalerie kondigde in 1955 nog de zomeravondconcerten aan in de muziektent vóór Sociëteit Amicitia. De Sociëteit was toen nog fraai gevestigd aan de singel, die moest plaats maken voor wat nu Stadsring heet. De muziektent ging ten onder en de Sociëteit is inmiddels verhuisd naar de Prins Hendriklaan. Rijke historie maakte plaats voor een zelig bouwplan van woningen en niet renderende winkels. De Amersfoortse koopgoot, ooit gepresenteerd als winkelparadijs voor vorstelrijk winkelen!

M

Mondriaan, Armando, van Wittel en Withoos, fantastische namen uit de wereld der schone kunsten, Amersfoort goed in beeld brengend of de herinnering aan Amersfoort op een andere manier uitbeeldend. Kent Amersfoort met deze Championsleague van grote namen ook nog andere grote namen? Zeker: Wolter, Nieweg, Tieland, Traa, Van Reenen, Schrijvers, Kovel en Norbertus, Van der Kruk, Jagers en al die anderen die meer of minder bekend of in Amersfoort beroemd zijn. Kunstenaars die Amersfoort een warm hart toedragen en er voor zorgen dat kunst een onmisbare schakel in de Amersfoortse beleving is.

N

Nimmerdor zegt u misschien even niets. Maar Everard Meyster is een meer bekende naam. Hij was van huis uit rooms-katholiek en was daarom in die tijd uitgesloten van het vervullen van openbare functies. Hij was een enthousiast tuinontwerper. Zo ontwierp hij buitenplaats en landgoed Nimmerdor. Maar misschien was deze landjonker meer bekend als de dolle jonker. Hij nam namelijk het initiatief om een grote zwerfkei binnen de stadsmuren van Amersfoort te trekken. Een initiatief waaraan wij, Amersfoorters, tot aan de dag van vandaag aan herinnerd worden, met de Kei aan de Stadsring ter hoogte van de Arnhemsestraat en met, laten we het daarop maar houden, de naam Keientrekkers. Laten we maar snel naar de volgende letter trekken.

O

Onmiskenbaar de O van Johan van Oldenbarnevelt, wiens 400^e sterfdag in 2019 uitgebreid wordt herdacht. Van Oldenbarnevelt, geboren in Amersfoort, woonde in zijn jeugd op Muurhuizen 19, ook bekend als Huis Bollenburg. Een wijs en ontwikkeld man die het ver schopte. Tot Raadspensionaris van Holland en daarmee een van de machtigste mannen van de toenmalige Republiek. Aan het einde van zijn leven kreeg hij ernstige meningsverschillen met zijn opponent Prins Maurits. De afloop is bekend. Op 13 mei 1619 werd Van Oldenbarnevelt onthoofd. Het beroemde stokje waarop de 70-jarige man leunde op weg naar de voltrekking van het vonnis ligt in Museum Flehite. Dat er meerdere stokjes zouden zijn, betwijfelt niemand. Wij denken dat het echte stokske in Amersfoort ligt!

P

Eén van de mooist hofjes van Amersfoort (er zijn er echt een paar) is dat van Armen de Poth. Het gebied van de Poth omvatte een pesthuis, een provenhuis (uit 1526) en een tabaksschuur, later verbouwd tot enkele kleine woningen. Je zou de Poth best een maatschappelijke wooninstelling kunnen noemen. Kansarmen kunnen in aanmerking komen een woning te betrekken. Vroeger werd aan de bewoners brood uitgedeeld, dat werd gebakken in de eigen bakkerij. Opmerkelijk is de pot die in het logo van de Stichting en op andere uitingen staat. Kennelijk at men wat de pot verschaft. Veel later werd de ziekenzorg overgenomen door andere instituties als het St. Elisabeth Ziekenhuis en Ziekenhuis De Lichtenberg, rond de eeuwwisseling samen verder als het Meander Medisch Centrum.

Q

Wie denkt aan voetbal in Amersfoort denkt aan Quick en HVC, de 2e divisieclub, die later FC Amersfoort werd en alsnog als betaald voetbalclub ten onder ging. Maar de amateurs van HVC zijn er nog steeds, net zoals KVVA voor de katholieken, CJVV voor de protestanten en AFC Quick voor een tikje chique. Niet voor niets spelen Quickers nog elk jaar, een decennia oude traditie, op nieuwjaarsdag een voetbalwedstrijd tegen de hockeyers van AMHC. Voetbal, tennis, hockey, volleybal, korfbal, handbal, wielrennen, atletiek en de Amersfoortse marathon, Amersfoort heeft het allemaal. Amersfoort kan je gerust een zeer sportieve stad noemen.

R

Rooijaards en Roimans, Van der Tak en de Vreeze, het zijn allemaal stadsbouwmeesters, die met grote schetsen de stad tekenden. Soms waren ze visionair maar soms ook konden ze de plank goed misslaan. De binnenstad van Amersfoort werd bijna opgesplitst maar een groep jonge actievoerders waaronder ene Fons Asselbergs, wist dat te voorkomen. De jonge wethouder Asselbergs kende en erkende de waarde van monumenten maar was ook de man van de nieuwe vergezichten. Kattenbroek was de nieuwe woonwijk waar met visie en creativiteit wonen en de stedenbouwkundige inrichting volop kansen kregen.

S

Amersfoort kent een prachtige synagoge op de hoek van Muurhuizen, Korte Gracht en Drieringensteeg. Het is een uiting van de rijke geschiedenis van de joodse Amersfoorters. Ooit, vóór de 2^e Wereldoorlog, was er een grote en actieve gemeenschap van Joodse Amersfoorters. In tal van sectoren waren zij actief, handel en nijverheid, ambacht en dienstverlening. De oorlog heeft een diepe bres geslagen. De Joodse gemeenschap is klein maar blijft actief. Nechama Mayer-Hirsch heeft over Joods Amersfoort mooi geschreven. Zij is een voorbeeld van overleven en overleveren. De Vrienden van de Synagoge hebben het gemeentebestuur van Amersfoort, als vertegenwoordiger van de bewoners, 2 op de Thorarollen gelijkende rollen geschonken met daarin de namen van alle Amersfoortse, joodse slachtoffers tijdens de Tweede Wereldoorlog. Die rollen verdienen een vaste, voor het publiek toegankelijke plek. Helaas zwerven de rollen nu; dit mag toch geen diaspora op Amersfoortse schaal zijn! Gemeentebestuur, aan u de eer hierin het voortouw te nemen!

T

Tabak. Hert heeft in Amersfoort een dubbele betekenis. Hier gaat het niet zozeer om de interessante tabaksteelt in en rond Amersfoort, beschreven door Dr. Herks, één van de voorgangers van de huidige voorzitter van de OVF. Het gaat hier om Tabak als actiegroep. Tabak staat dan voor "T Amersfoorts Binnenstad Aktie Komitee". Alleen al de schrijfwijze van Komitee wijst op een echte actiegroep. Tabak werd in 1971 opgericht ter voorkoming van een door het gemeentebestuur geplande opsplitsing van de Amersfoortse binnenstad. Tristan Keuris, Amersfoortse componist, maakte een opera met de ludieke tekst Oh Johnny Hus. Die Hus was toenmalig wethouder Willem Huslage. In 1973 boog het gemeentebestuur en waren de plannen van de baan. Misschien moet de SGLA ook eens een muziekstuk componeren om met betoverende muziek plannen ongebogen te krijgen.

U

Amersfoorters hebben niet veel op met Utrecht en andersom zal het niet veel anders zijn. Daar zeggen ze dat de Domtoren hoger is en hier vinden we de OLV-toren zo veel mooier (en allebei is waar!). Noem het maar gezonde animositeit. Het was de Bisschop van Utrecht, Hendrik van Vianden, die in 1259 Amersfoort stadsrechten verleende. Ongetwijfeld speelden daarbij naast kerkelijke belangen ook wereldlijke belangen een belangrijke rol. Met de toekenning van stadsrechten kon de Bisschop toch controle houden. Beter dat dan een opstandige buurgemeente. Amersfoorters houden ervan belangrijke jubilea te vieren. De oudsten onder u herinneren zich de feesten in 1959 en wij herinneren ons de geweldige viering in 2009 toen Amersfoort 750 jaar Stadsrechten vierde.

V

De Vijver ligt in het centrum van Amersfoort, ingeklemd tussen Hof en Havik. Het is mogelijk een uitstulping geweest van de waterloop van het Havik en mogelijk zelfs een haven. Het is een interessant gebiedje dat voor de archeologen van het Centrum voor Archeologie Amersfoort in 1991 veel nieuwe inzichten gaf over het mogelijke gebruik van dit gebied. De archeologen worden in hun werk gesteund door de Stichting Archeologie Amersfoort. Het is onvoorstelbaar hoeveel interessante informatie uit de Amersfoortse bodem is gehaald. In het blad Amersfoort onder ons zijn de meeste van deze opgravingen beschreven. De STAA heeft in het verleden replica's van in de Amersfoortse bodem aangetroffen artikelen verkocht. Te denken valt aan een wijnfles naar het model van de VOC, een bierkruik en een vaasje. Net echt oud en toch heel leuk!

W

De Amersfoortse Wagenwerkplaats roept prachtige herinneringen op aan vervlogen tijden. Stoomtreinen, goederenwagons met kolen, een Veerensmederij en plaatwerkers. Mannen die zwart zagen van de kolen en olie, waar met de hand en de hamer keihard gewerkt werd om het Nederlandse spoor te faciliteren. Amersfoort was en is nog steeds één van die spookknooppunten. De trein naar Kesteren rijdt niet meer maar nog wel naar Leusden, naar Pon. Het oudste station is een kantoor geworden. Het station daarna, dat van Margadant, kreeg de sloopkogel en werd vervangen door iets dat erg modern heet. De Wagenwerkplaats is broedplaats geworden, een knooppunt van nieuwe ideeën, cultuur, horeca en ontspanning. Die Wagenwerkplaats, ja hoor, die kan er weer 100 jaar tegen.

X

Veel mensen weten niet dat het middelpunt van de Rijksdriehoeksmeting, zeg maar de kadastrale schaalkaart van Nederland, precies midden in Amersfoort ligt. Aan de voet van de OLV-toren links van die prachtige monumentale en bronzen deuren die de ingang markeren. Als u dacht dat dit heel oude deuren zijn, dan begrijpen wij dat maar moeten wij u ook teleurstellen. Het is een ontwerp uit 2010 van Eric Claus waarvoor de Stichting Open Oog zich enorm heeft ingezet om deze prachtige deuren te kunnen realiseren. Open Oog heeft meer oog voor de stad: een groot sculptuur bij het Meander Medisch Centrum, de buste van Bouwmeester Jacob van Campen, een plaquette langs de gracht bij de Zuidsingel en misschien in 2019 nog iets bijzonders rond Johan van Oldenbarnevelt. Open Oog is een permanente bron van goede ideeën, een Stadsbron waard!

Y

Wie 10 jaar geleden uitgesproken had, dat je in een benzinestation ambachtelijk ijs kon kopen, zou voor dwaas zijn uitgemaakt. Maar dankzij de inspanningen van Siësta, de stichting die zich inzet voor behoud van Amersfoorts industrieel erfgoed, werd het voormalige en al jaren leegstaande benzinestation aan de Kwekersweg van de ondergang gered. Daar waar wij met onze Solex, Puch of Mobylette ooit voor een rijksdaalder een volle tank kochten, koop je nu voor € 2,50 een volle bak ijs. IJs van Vitelli. Van Vitelli ... is dat ook niet de Italiaanse versie van Van Wittel. Italiaans ijs dan?

Z

De sloophamer staat aan de poort van het Sportfondsenbad aan de Bisschopsweg. Het gebouw zal er dan 80 jaar hebben gestaan. Eerder ging het buitenbad van Lucas Pesie door sloop verloren. Natuurlijk geven dat soort locaties ruimte voor nieuwe woningen maar er lijkt zo ook wel geschiedenis te verdwijnen. Want ook de namen van grote Amersfoortse zwemclubs als AZPC en Neptunus bestaan niet meer. De geschiedenis van het grote internationale Van Haselen Waterpolotoernooi, namen als Anke Rijnders, van Dorp,

Fremouw, Mosterd en de Wagenaar waterpoloërs en de Gay Zwemgames in 1998, het is allemaal geschiedenis. Maar gelukkig is alles vastgelegd in een mooi boek, als een Amarena kers op de zwemtaart.

En dan tot slot de **A**

Over de A kunnen wij kort zijn. De A staat natuurlijk voor Amersfoort. Amersfoort is in de laatste 30 jaar een stad geworden met alle elementen die je van een grote stad verwacht. Amersfoort is een veelzijdige en kleurrijke stad. Maar ook met karakter van “we kennen nog bijna iedereen”. Zoiets kan niet zonder de vele inwoners die zich voor hun stad inzetten. De Randstad in de voortuin en de Veluwe in de achtertuin.

Wij zijn allebei geboren Amersfoorters en hebben een paar boeken over deze stad. Er is heel veel geschreven over Amersfoort, door onder anderen Van Bommel en Van Rootselaar, door Elias, Raven en Brongers en nog veel meer schrijvers, die wij nu te kort doen door hun naam hier niet te noemen.

Wij weten dat wij niet de enigen zijn die van hun stad houden. Houden van is ook af en toe kritisch zijn. De vinger aan de pols houden. De OVF heeft dat gedaan. U, leden van de jarige OVF en belangstellenden doen dat ook. Want u houdt ook van Amersfoort. Maar ... u houdt ook van de historische borrel waarvoor u bent uitgenodigd.

Wij feliciteren de Oudheidkundige Vereniging Flehite en toosten graag met dit Amersfoortse Stadsbier op Amersfoort én op de jarige vereniging!